

Huis verduurzamen Thuisbaas

Dit jaar moeten we beginnen met het verduurzamen van onze woningen. Dat is nodig, want 23 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland is afkomstig van woningen en er zijn nog maar weinig huizen energieneutraal. Op deze plek vertellen huiseigenaren hoe zij het aanpakken. Zij worden daarbij geholpen door Thuisbaas, de sociale onderneming die is ontstaan vanuit de stichting Urgenda – de organisatie die Nederland sneller duurzaam wil maken.

Ruud Sweering en Jarka Plevier bij de vrijwel geluidloze warmtepomp op het schuurdak.

FOTO PETER DE JONG

Zonniger tijden voor het milieu

Als het aan mensen als Ruud Sweering (51) en Jarka Plevier (58) ligt, gaat het milieu zonniger tijden tegemoet.

Het stel heeft geen eigen auto, eet vegetarisch, heeft een vlindervriendelijke tuin, spoelt het toilet met regenwater en vliegt eens per vijf jaar. Ruud volgt daarnaast nog een cursus voor klimaatcoach, zodat hij andere mensen kan helpen nog bewuster met het milieu om te gaan. En Jarka zet zich in voor het behoud van 46 bomen in de buurt, die dreigen te verdwijnen omdat er flats gebouwd gaan worden.

Het energieneutraal maken van hun huis in de Zaandamse wijk Westerwatering past naadloos in deze opsomming. Sweering kwam in 2002 in het huis wonen. „Toen was het redelijk geïsoleerd, gemeten naar de toenmalige maatstaven. Het huis had al vloerverwarming.” Voor de grote make-over naar energieneutraal had Sweering al negen zonnepanelen op het dak gelegd. In 2017 kwam de gasketel aan het einde van zijn levensduur,

het sein voor de warmtepomp en de zonnepanelen. „In februari 2018 gingen we van het gas af.”

Bijzonder aan het huis is de aanwezigheid van een zogenoemde zonneveranda in de tuin, een fraai glazen afdak, bestaand uit zes zonnepanelen. Kosten 9000 euro. In totaal kostte de operatie energieneutraal circa 35.000 euro. „Dat hebben we er graag voor over”, vertelt Sweering. „Mensen zeggen weleens 'wat duur'. Maar als je een nieuwe keuken koopt, ben je al gauw 15.000 euro kwijt. En dan vraag je je toch ook niet af wanneer je die keuken hebt terugverdiend?” Het huis kent inmiddels 26 zonnepanelen.

Punkbandjes

Sweering begint de verslaggever bij de rondleiding door het huis enthousiast uit te leggen hoe de zonnepanelen en convectors technisch in elkaar zitten. Het is duidelijk, Sweering heeft een technische achtergrond. „Ik speelde vanaf mijn veertiende in punkbandjes in Hoorn (Indirekt, red.) en het leek me leuk om later in de geluidstechniek terecht te komen. Daar was ik als gitarist toch al mee bezig”, lacht hij. Dus ging hij elektrotechniek

studeren aan de hts in Amsterdam. Tot zijn dertigste toerde hij rond met popbandjes. Toen werd hij het werken bij nacht en ontij een beetje zat. Tegenwoordig verdient hij de kost als adviseur transportveiligheid bij het Amsterdamse vervoerbedrijf GVB.

Airco's

Een onvermijdelijk punt van bespreking: het gerucht dat een warmtepomp buiten lawaai zou maken. Sweering en Plevier barsten in lachen uit. De thermostaat wordt een paar graden hoger gezet, zodat het bezoek zelf de proef op de som kan nemen. Even later blijkt de pomp, die bovenop de schuur staat, nauwelijks geluid te maken. Sweering: „Ik denk dat het een lobby is van fabrikanten die nog een gascombi aan de man proberen te brengen. En kijk eens naar de airco's waarover tegenwoordig veel woningen beschikken. Die machines draaien vaak in de zomer, als je met een open raam ligt te slapen. Een warmtepomp werkt juist in de winter, wanneer mensen binnen zitten.”

Het huis is energiepositief, het levert meer energie dan dat het afneemt. Sweering: „In 17 jaar

'Lawaai-verhaal warmtepomp is lobby gasketelfabrikant'

verdienen we onze investering terug.” Sweering uit nog wel zijn zorg over de landelijke salderingsregeling die mogelijk in 2023 gaat stoppen. „Dat houdt in dat de zonnestroom die je aan het net levert, wordt weggestreept tegen de stroom die je op een ander moment van het net afneemt. Geen prijsverschil dus. Ik heb er al een brief over geschreven naar minister Wiebes van Economische Zaken en Klimaat. Als die regeling stopt kan een energieleverancier bijvoorbeeld zeggen: ik koop je energie voor een dubbeltje en ik lever voor een kwartje. Dat kan voor veel mensen een struikelblok zijn om over te gaan op zonnepanelen. En dat is doodzonde.”

Peter de Jong

Groen
Gaaf
Groen

Journalist Leonie Groen probeert haar naam eer aan te doen

Online schoenen kopen

„Mooi”, zegt Jongstedochter terwijl ze een paar hagelwitte Nikes uit een doos haalt. Die doos komt uit een tweede grotere doos. „Leuke gympies”, zeg ik.

„Sneakers mam. Het zijn sneakers”, verbetert ze.

Ze trekt de schoenen aan. Staart naar haar voeten.

„Te klein?”, vraag ik. „Zal ik even voelen?” Ik buk al. Zo komt mijn kennis weer van pas die ik opdeed toen ik als scholier een bijbaantje had bij een schoenenwinkel. Ik druk met mijn duim de punt van de rechterschoen in. „Je hebt geen millimeter ruimte voorin.”

Jongstedochter trekt de schoenen uit en stopt ze terug in de doos: „Ze gaan terug. Ik bestel een maat groter.”

„Kun je ze niet gewoon bij de schoenenwinkel krijgen?”, vraag ik. Dat lijkt me

beter voor het milieu dan dit verspilde heen-en-weer van overdreven goed verpakte goederen.

„Ik wilde ze in de winkel halen maar daar hebben ze mijn maat niet”, is het antwoord. Jongstedochter vouwt de buitenste doos dicht en plakt er een voorbedrukt etiket op. Retourneren is part of the deal. Is net zo vanzelfsprekend als een paar veters bij veterschoenen.

Nee, dan Manlief en ik. Wij kopen tenminste bij een lokale schoenenwinkel. Hij kocht zopas een paar Hollandse Van Bommels - het bedrijf is bezig met duurzaamheid - en ik een paar laarzen van het Duitse merk Gabor. Niet goedkoop maar we hebben beiden weer voor jaren iets aan de voeten. Duurzaam toch? Het geeft ook een goed gevoel dat het allemaal in Europa is gemaakt. Maar zo simpel is het niet. Man-

Reageren? l.groen@mediahuis.nl

lief leest dat het Massachusetts Institute of Technology (MIT) onderzoek deed naar de 'ecologische voetafdruk' van winkelen. „De footprint van online kopen is de helft kleiner dan die van kopen in een fysieke winkel. Echte winkels moeten gezellig zijn en hun waren aantrekkelijk presenteren.” Mijn gevoel van tevredenheid over de schoenenaankoop daalt tot het nulpunt. „Ho. Ik was nog niet klaar”, zegt Manlief. „Tenzij je lopend of fietsend naar de winkel gaat, dan is fysiek winkelen weer beter.” Ha, we zijn naar de winkel gelopen. „Maar heb jij niet onlangs iets online besteld”, vraagt Manlief. „Je nieuwe hoofdkussen toch?” Dat is alleen online te krijgen. Vandaar. „Als je zowel online winkelt als fysiek, dan hou je beide systemen in stand en dat is volgens het MIT weer heel erg milieu-onvriendelijk.”